

**A jövő nemzedékek szószólójának közleménye
a víz világnapja alkalmából
(2023. március 22.)**

Dr. Bándi Gyula, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes a hazai vízkészletek megóvásának fontosságára hívja fel a figyelmet a víz nemzetközi napja alkalmából kiadott közleményében.

Március 22-e a víz világnapja. Valójában minden nap egyben a víz napja is, hiszen nem lehet elégszer ismételni, hogy a tiszta, iható víz létezésünk alapja, tehát egyike legnagyobb értékeinknek és ennek megfelelően is kellene vigyázni rá.

Bolygónk vízkészletéből csupán 0,5-1% a rendelkezésre álló édesvíz és ennek felhasználásán a lakosság osztozik a mezőgazdasággal és az iparral (legnagyobb felhasználó az utóbbi). Hazai vízfogyasztásunkat döntő mértékben felszín alatti vizekből fedezzük, de ezen vízbázisaink kétharmada sérülékeny állapotú. Magyarország a víz utánpótlásának tekintetében a vízben szegény országok közé tartozik, miután a természetes körforgásban kevés csapadék jut az ország területére. Sérülékenységenket fokozza, hogy felszíni vízkészleteink több mint 90%-a külföldről származik és a nem megfelelő vízgazdálkodási gyakorlat miatt felszíni vízfolyásainkból a víz a beérkező mennyiséget meghaladó arányban hagyja el hazánkat, holott a vízmegtartás, vízvisszatartás alapvető fontosságú lenne. A jelenlegi vízgazdálkodási problémák mellett a klímaváltozás is nehezíti vízkészleteink megőrzését, mivel az előrejelzések szerint térségünkre melegedés és egyre kevesebb csapadék prognosztizálható.

Vízkészleteink mennyiségének és minőségének fenntartása, megőrzése, javítása és esetleges gyarapítása csak oly módon lehetséges, ha a döntéshozók megfelelő súllyal veszik figyelembe a tudomány álláspontja szerint nagy valószínűséggel vagy bizonyosan bekövetkező kockázatokat. A felszín alatti vizek igénybevételét mindig gondos, a jövőbeli vízgazdálkodási, társadalmi és gazdasági hatásokat egyaránt számba vevő tervezésnek kell megelőznie. A jelentős vízhasználattal járó gazdasági fejlesztések hosszabb távon a jövő nemzedékek egészséges, tiszta, elegendő mennyiségű vízhez való hozzáférését veszélyeztethetik.

A takarékos, tudatos fogyasztás mellett tehát vízmegtartó, vízvisszatartó megoldásokra is szükség van. Újra kell gondolnunk az árvizekhez, a belvízhez és a lehulló csapadékvizekhez való eddig inkább negatív viszonyulásunkat és belátni ezek tényleges értékeit. A keletkező szennyvizek újrahasznosításának mértékét növelni kell. Szakértői dokumentumok szerint alapvető, mielőbbi változtatások szükségesek a mezőgazdasági termelésben is, amilyen például az áttérés az agroökológiai módszerekre, vagy a vízigényesebb termények visszaszorítása, helyettesítése.

A víz világnapja alkalmából az ENSZ idej jelmondata, hogy *„Légy te magad a változás, amit a világban látni szeretnél!”* Így idén az egyéni felelősség és ennek össztársadalmi jelentősége kerül a figyelem középpontjába. Az Alaptörvény P) cikke szerint a természeti erőforrások, különösen a vízkészlet, a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. A jelen generációnak tehát olyan állapotban kell megőriznie a vízkészleteket, hogy a jövő nemzedékek választási lehetősége, valamint a vizek minősége és az azokhoz való hozzáférés lehetősége fennmaradjon. Így biztosíthatók minél teljesebb körben a jövő generációk életfeltételei, ahelyett, hogy a jelenkor döntései kényszerpályára állítanák őket. A szószóló ezért arra buzdít mindenkit, hogy vizeink megóvása érdekében változtasson vízhasználati szokásain és takarékosan bánjon a vízzel. Minden kis lépés számít, ha a változtatás kedvező irányú!